

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Łodzi**

Łódź, dnia

października 2011 r.

**Pan
Mariusz Jędrzejczak
Dyrektor
Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego
im. Marii Skłodowskiej-Curie
w Zgierzu**

LLO-4101-15-02/2011
P/11/093

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Łodzi skontrolowała Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. Marii Skłodowskiej-Curie w Zgierzu, zwany dalej „Szpitalem”, w zakresie przestrzegania praw pacjenta w leczeniu psychiatrycznym w latach 2009–2011 (I półrocze).

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 6 października 2011 r. Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 60 ustawy o NIK przekazuje Panu Dyrektorowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie przestrzeganie przez Szpital praw pacjenta w leczeniu psychiatrycznym, w latach 2009–2011 (I półrocze).

Pozytywną ocenę uzasadnia prawidłowa organizacja opieki psychiatrycznej oraz wykonanie w latach 2009-2010 remontu Oddziałów Psychiatrycznych Szpitala.

1. Organizacja Szpitala była zgodna z dokumentacją rejestrową oraz Statutem i Regulaminem Porządkowym. Zgodnie z przepisami art. 12-14 ustawy z dnia 30 sierpnia 1991 r. o zakładach opieki zdrowotnej² oraz § 14 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 lipca 2004 r. w sprawie rejestru zakładów opieki zdrowotnej³, w terminie do 30 czerwca 2005 r. Szpital złożył wniosek o wpis zmian w rejestrze w zakresie danych

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

² Dz. U. z 2007 r. Nr 14, poz. 89 ze zm.

³ Dz. U. Nr 169, poz. 178

zmienionych lub dotychczas nieobjętych wpisem. W kontrolowanym okresie, zmiany w organizacji Szpitala i związane z nimi zmiany statutu były zgłaszane do Rejestru Zakładów Opieki Zdrowotnej i zostały wpisane do księgi rejestrowej Szpitala.

Regulamin Porządkowy Szpitala zatwierdzony przez Radę Społeczną Szpitala, zgodnie z art. 18 a ust.1a ustawy o zoz określał organizację i porządek procesu udzielania świadczeń zdrowotnych.

Szpital posiadał dwa Oddziały Psychiatryczne: Oddział Psychiatryczny Żeński – wyremontowany w 2009 r. i Oddział Psychiatryczny Męski – wyremontowany w 2010 r. W Oddziałach tych do dnia 17 czerwca 2011 r. znajdowało się ogółem 110 łóżek: 60 łóżek w Oddziale Psychiatrycznym Żeńskim i 50 łóżek w Oddziale Psychiatrycznym Męskim.

W latach 2009, 2010 i w I półroczu 2011 r. w Oddziałach Psychiatrycznych Szpitala leczonych było odpowiednio: 1.106 osób, 1.111 i 602 osoby.

2. Liczba lekarzy zatrudnionych w Oddziałach Psychiatrycznych Szpitala zmalała z 11 etatów wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 r. do 10 etatów na dzień 30 czerwca 2011 r., tj. o 9,1%. Także liczba innych pracowników (instruktorów terapii zajęciowej i psychologów) w analogicznym okresie zmalała z 7,55 etatu do 7 etatów, tj. o 7,3%. Zatrudnienie lekarzy i instruktorów terapii w Oddziałach Psychiatrycznych Szpitala, w powyższym okresie w przeliczeniu na etaty - było wyższe od minimalnych wymagań stawianych przez Narodowy Fundusz Zdrowia. I tak na przykład wskaźnik liczby zatrudnionych lekarzy do liczby wynikającej z minimalnych wymagań NFZ kształtował się od 111,1% w Oddziale Psychiatrii Żeńskiej (wg stanu na 31.12.2010 r.) do 138,9% w Oddziale Psychiatrii Męskiej (wg stanu na 30.06.2011 r.), a wskaźnik liczby zatrudnionych instruktorów terapii zajęciowej kształtował się w granicach od 133,3% w Oddziale Psychiatrii Męskiej (na dzień 31.12.2009 r.) do 166,7% w Oddziale Psychiatrii Męskiej (wg stanu na 30.06.2011 r.).
3. Dostępność do świadczeń zdrowotnych psychiatrycznej opieki zdrowotnej była zapewniona. Pacjenci z chorobami psychicznymi byli przyjmowani na bieżąco do Oddziałów Psychiatrycznych. W latach 2009-2011 (I półrocze) nie było przypadku odmowy przyjęcia do Oddziałów Psychiatrycznych Szpitala.
Przeciętne wykorzystanie łóżek w oddziałach psychiatrycznych wyniosło od 81,9 % w 2009 r. do 84,9 % w I półroczu 2011r. (w 2010 r. wyniosło 82,2%), a chory przebywał przeciętnie w Szpitalu poniżej 30 dni. W latach 2009 – 2011 (I półrocze) na jedno łóżko przypadało powyżej 10 pacjentów rocznie.

Pacjenci Oddziałów Psychiatrycznych mieli zapewniony dostęp do świadczeń zdrowotnych w zakresie innych specjalności, m.in. w ramach konsultacji lekarzy zatrudnionych w innych Oddziałach Szpitala.

W ramach zawartych umów z Łódzkim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia Szpital w 2009 r. wykonał usługi psychiatryczne o wartości 4.199,9 tys. zł, tj. o ok. 2,4 % niższej od limitu umownego, w 2010 r. o wartości 4.244,1 tys. zł (99,98% zakontraktowanych), a w I półroczu 2011 r. w kwocie 2.149,9 tys. zł (88,1 % limitu).

4. Szpital prowadził stacjonarne leczenie chorych psychicznie w jednym obiekcie, wybudowanym w roku 1981. Zgodnie z art. 64 ust. 1 ustawy Prawo budowlane Szpital prowadził książkę tego obiektu budowlanego, w której odnotowano przeprowadzenie wymaganych kontroli okresowych. Ostatni, roczny przegląd techniczny został przeprowadzony w dniach od 18 października do 15 listopada 2010 r., a ostatni 5-cio letni przegląd techniczny w dniach od 16 listopada do 4 grudnia 2009 r.

Według ostatniej oceny Powiatowego Inspektoratu Nadzoru Budowlanego w Zgierzu, przeprowadzonej w dniu 27 czerwca 2011 r. obiekt ten był użytkowany zgodnie z przeznaczeniem.

5. W latach 2009, 2010 do Szpitala wpłynęło ogółem 238 orzeczeń wydanych przez Sąd Opiekuńczy, w tym 237 orzeczeń akceptujących decyzje lekarza i jedno orzeczenie umarzające postępowanie w związku z wyrażoną zgodą (art. 26 ust. 1 u z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego⁴).
6. Analiza losowo wybranej dokumentacji medycznej wykazała, że w Szpitalu przestrzegano praw pacjenta określonych w art. 21-32 ustawy o ochronie zdrowia psychicznego oraz § 6 i 7 rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 listopada 1995 r. regulującego szczegółowy sposób działania szpitala psychiatrycznego w sprawach przyjmowania i wypisywania ze szpitala psychiatrycznego⁵.

Poddana analizie dokumentacja medyczna była kompletna i zawierała wymagane przepisami elementy. W Oddziałach Psychiatrycznych Szpitala rzetelnie i zgodnie z wymogami rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 sierpnia 1995 r. w sprawie sposobu stosowania przymusu bezpośredniego⁶, prowadzono dokumentację medyczną dotyczącą stosowania przymusu bezpośredniego. Wszyscy pracownicy medyczni Oddziałów Psychiatrycznych Szpitala byli przeszkoleni w zakresie stosowania przymusu bezpośredniego.

⁴ Dz.U. Nr 111, poz. 535 ze zm.

⁵ Dz.U. Nr 150, poz. 736

⁶ Dz. U. Nr 103, poz. 514

7. Pacjenci z Oddziałów Psychiatrycznych mieli możliwość kontaktu z osobami z zewnątrz oraz dostęp do telefonu. Zapewniona była opieka duszpasterska. Także pacjenci mogli zapoznać się z Kartą Praw Pacjenta oraz zapisami ustawy o ochronie zdrowia psychicznego.
8. Najwyższa Izba Kontroli nie wnosi uwag do stosowanych w Szpitalu zasad przechowywania, zabezpieczania i udostępniania środków pieniężnych oraz przedmiotów wartościowych należących do pacjentów Oddziałów Psychiatrycznych.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie do Dyrektora Delegatury NIK w Łodzi umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen i uwag zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o której wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały właściwej komisji NIK.